

## خروج از چالش‌های نظام سلامت

# پرواز با پای پیاده!



اشغال همزمان افراد در بخش خصوصی و دولتی، منجر به تضاد منافع و اتخاذ تصمیمات نادرست می‌شود، مثلاً فردی در حوزه معاونت درمان مشغول کار بوده و همزمان صاحب یک مرکز رادیولوژی یا بیمارستان در بخش خصوصی است، وی برای این که منافعیش به خطر نیفتد، اجازه ساخت مرکز بهداشتی به دیگران را نمی‌دهد.

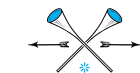
### زهره گردان

### گزارشگر



### گزارش اصلی

ناراضیاتی مردم از خدمات بیمه‌های درمانی، کمبود تخت‌های بیمارستانی، شلوغی مراکز درمانی، درخواست پول‌های زیرمیزی و نحوه برخورد کادر درمان از یک طرف و اعتراضات پزشکان به تعرفه‌های پزشکی و پرستاران به اضافه کار اجباری از طرف دیگر، بخشی از مسائلی است که نشان می‌دهد حوزه بهداشت و درمان کشور با مشکلات عدیده‌ای محاصره شده است. هم اکنون چالش‌های ساختاری نظام سلامت به گونه‌ای است که هر سه ضلع اصلی آن یعنی پزشکان، پرستاران و بیماران در آن احساس ناراضیاتی دارند. در این ساختار معیوب، پرستاران خسته و بیماران نگران هستند. برای گشتن این حجم از مشکلات چه اقداماتی می‌توان و باید انجام داد؟



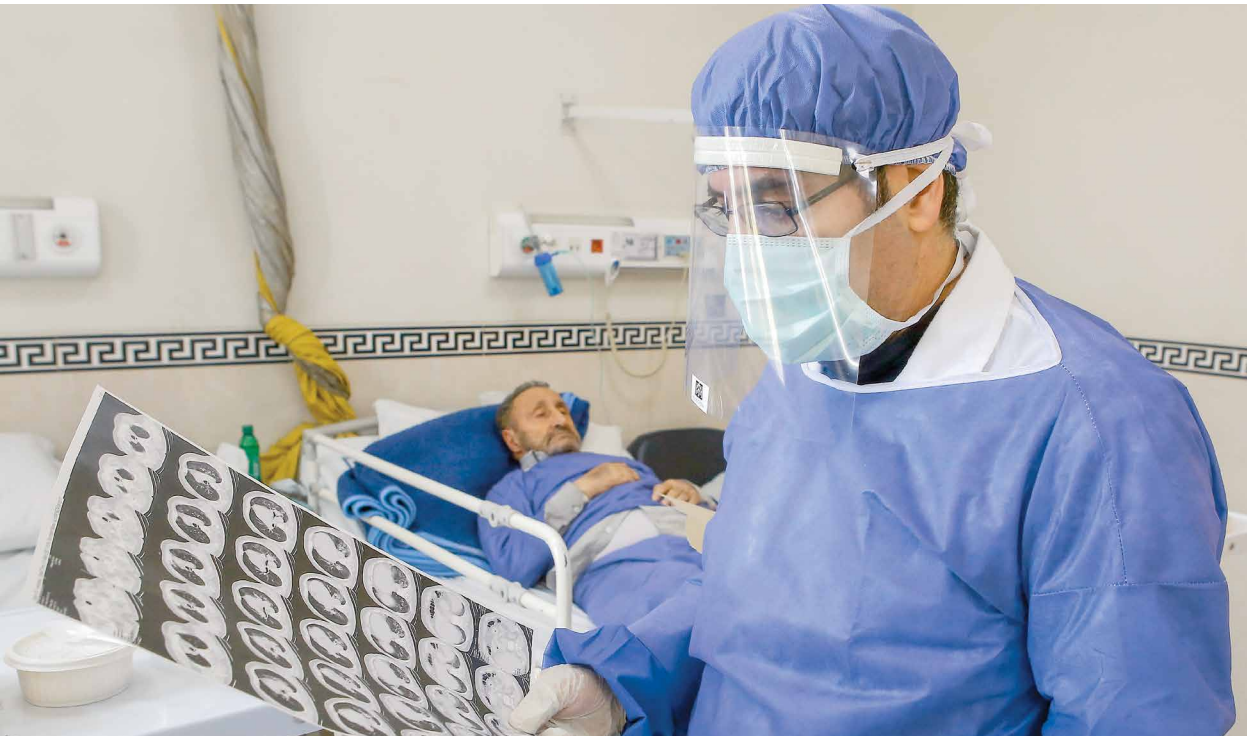
### ایرج عبدی، دکترای حرفه‌ای پزشکی و نماینده دوره نهم مجلس شورای اسلامی:

### باید با صدور مجوز برای سرمایه‌گذاری خارجی در حوزه ساخت بیمارستان و ارائه خدمات بهتر به مردم، شأن بیماران را در نظام سلامت حفظ کنیم



این موضوع باعث می‌شود در برخی بیمارستان‌ها به تعداد کافی تخت برای بیماران وجود نداشته باشد و منابع توسعه سلامت می‌شود. برای حل مسأله باید همانند کشورهای مثل امارات، قطر، هند و انگلیس، مجوز ساخت بیمارستان به خصوص در بخش خصوصی را برای کشورهای خارجی صادر کنیم تا شان مردم در نظام سلامت، حفظ و حریم خصوصی بیمار رعایت شود. در بخش خصوصی موجود با دانشگاه‌های خارج از کشور در حوزه پزشکی قطع ارتباط هستیم و تبادل دانشجویان دانشگاه‌های ایران با سایر کشورها وجود ندارد. این معضل سبب شده است دانشجویان ایرانی نتوانند در داشکده‌های سایر کشورها همزمان شوند و برعکس برای دانشجویان

خارجی هم این امکان در ایران فراهم نیست. هیچ‌گونه تقاضا نام‌های هم در زمینه آموزش با دانشکده‌های پزشکی خارج از کشور منعقد نمی‌شود و این مانع قطعا به حوزه آموزش پزشکی کشور م‌السیب جدی وارد می‌کند. عبدی به چالش‌های رویکردی نظام سلامت هم اشاره می‌کند و می‌گوید: باید این دیدگاه که اشتغال همزمان افراد در بخش خصوصی و دولتی، منجر به تضاد منافع و اتخاذ تصمیمات نادرست می‌شود، پذیرفته شود. مثلاً شاهدیم فردی در حوزه معاونت درمان مشغول کار بوده و همزمان صاحب یک مرکز رادیولوژی یا بیمارستان در بخش خصوصی است. وی برای این که اشتباه خود را در کنترل کرد، در واقع سیستم آموزشی و درمانی حوزه بهداشت



در همه کشورها از یکدیگر جداست. وزارت سلامت روی سیاست‌گذاری‌های بهداشتی متمرکز است و کار تربیت پزشک در جای دیگری انجام می‌شود، اما در ایران کار تربیت پزشک، زبیدنت، پرستار و بیمارستان‌داری همگی یک جا انجام می‌شود. حال آن که در خیلی مواقع، منافع آن هادر تضاد با هم هستند. این ساختار معیوب نمی‌تواند بخش سلامت جامعه را جلو ببرد و شاهدیم که دولت‌ها و وزرا عوض می‌شوند، ولی مشکلات همچنان پابرجا باقی می‌ماند.

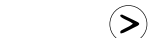
### ساختارهای ناکارآمد

اسفندیار، پژوهشگر حوزه سلامت نیز ساختار کنونی حوزه سلامت را ناکارآمد می‌داند و می‌گوید: چنین ساختاری نمی‌تواند پاسخگوی نیازهای درمانی مردم باشد. در این ساختار شاید بتوانیم جراحی پیشرفته انجام دهیم یا بیمارستان‌های خصوصی تأسیس کنیم، اما قطعاً نمی‌توانیم سیاست‌های بنیادی نظام سلامت مثل پزشک خانواده را به اجرا درآوریم. توجه داشته باشید که هیچ کجای دنیا با ساختاری تحت عنوان «وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی» مواجه نیستیم. فقط یک بار کشور آمریکا در دهه ۷۰ چنین اقدامی انجام داد که خیلی زود با پی بردن به اشتباه خود آن را منحل کرد. در واقع دنیا الگوبرداری نمی‌کنیم، می‌گوی:

متأسفانه در یک ساختار کهنه، معیوب و مشکل‌دار، منافع نامشروعی شکل می‌گیرد و عده‌ای سعی می‌کنند برای حفظ منافع خود، آن ساختار را حفظ کنند. فرض کنید فردی از مسئولان وزارت بهداشت، اجازه تأسیس بیمارستان خصوصی درجه یک در پایتخت را داشته باشد، قطعاً سامان بخشیدن به اوضاع بیمارستان‌های دولتی در تضاد با منافع وی خواهد بود! وقتی اعضای کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی، اجازه ورودت تجهیزات پزشکی را درآداشته باشند، با اتخاذ برخی رویکردها منافعشان به خطر می‌افتد. هم اکنون در سیاست‌گذاری‌های سلامت دنیا، چنین مسائلی حل شده است. چند دهه قبل، برخی کشورها در فهم این مسائل مشکل داشتند، اما امروزه همه‌آگاه هستند که مشکلات چیست و مسأله اصلی ما آن است که برخی نمی‌خواهند حرف‌ها را بشنوند یا سیاست‌های درست را به اجرا درآورند.

پرواضح است که در ساختار کنونی نظام سلامت و نظام سیاسی کشور، نوشتن هر گونه سندی برای بهبود اوضاع بهداشت و درمان کشور، بی‌فایده خواهد بود.

به گفته اسفندیار، یکی از دلایل ناکارآمد بودن این ساختار معیوب آن است که افرادی که در حوزه سیاست‌گذاری مشغول به فعالیت هستند، آن چنان که باید و شاید، تخصص و نگاه درست و دقیق به مسائل و مشکلات تکیه ندارند؛ به دنبال سیاه‌نمایی مسائل کشور نیستیم، اما باید پذیرفت که نمی‌توان با پای پیاده پرواز کرد. در چنین ساختاری، وزیر بهداشت نیز تیغ استیضاح نمایندگان مجلس مجبور است مجوزهای صادر کند که به ضرر نظام سلامت تمام می‌شود. یکی از این مجوزها، تأسیس دانشکده پزشکی در اقصی نقاط کشور است. هم اکنون ۱۰ دانشکده پزشکی در ایران وجود دارد که برخی از آن هادر شهرهای کوچک و بدون داشتن استانداردهای لازم ایجاد شده است که قطعاً خروجی خوبی نخواهند داشت یا مثلاً شاهدیم هزینه‌های ناچسبی در حوزه بهداشت و درمان صرف می‌شود.



### عکس: مصطفی تقاضایی

متلاجه لزومی دارد برای مرکز درمانی شهری کوچک با جمعیت ۳۰ هزار نفر، دستگاه ام‌آر. آی خریداری شود؟ با انجام این کار از بیشتر پزشکان آن محدوده درخواست می‌شود برای درمان‌های خود تا حد امکان ام‌آر. آی تجویز کنند تا دستگاه، کارآمد به نظر برسد.

متأسفانه برای نمایندگان مجلس، این که فلان دارو تخت پوشش بیمه قرار بگیرد، اهمیت بیشتری دارد تا بررسی شفافیت و پاسخگویی سازمان‌های بیمه‌ای. تولیدات ساختار سیاسی کشورمان و در ذیل آن ساختار وزارت بهداشت منجر به تعارض منافع، ناکارآمدی و ناراضیاتی شد. اصلاح ساختار نظام سلامت خواهد بود و تمرکز روی بنیان‌ها باشد.

وی درباره این که طرح تحول سلامت جقدر توانسته است چالش‌های ساختاری بخش سلامت را برطرف کند، این می‌گوید: این طرح در زمان اجرای خود می‌توانست عملکرد بهتری داشته باشد، اما باید اعتراف کرد که بدون وجود آن، دوره کرونا را نمی‌توانستیم پشت سر بگذاریم. این طرح بساط زیرمیزی را برچید، رضایتمندی مردم در حوزه سلامت را در پی داشت و در کاهش مشکلات مؤثر بود، اما به دلایلی نامعلوم از یک‌جایی به بعد متوقف شد.



### مهدی اسفندیار، پژوهشگر حوزه سلامت:

### سیستم آموزشی وزارت بهداشت در همه کشورها از یکدیگر جداست و این کار در ایران هم باید عملیاتی شود



### کمیود پزشک و پرستار

این که کمیود پزشک و پرستار و توزیع نامتوازن آنان در سطح کشور، تا حد چر بر مشکلات نظام سلامت دامن زده است باید مورد توجه باشد. اسفندیار که کارشناس رادیولوژی است و خود کار درمانی هم انجام می‌دهد، می‌گوید: مشکل اصلی ما، تغییر مسیر متقاضیان کار رشته پزشکی از ارائه خدمات درمانی به خدمات زیبایی و تزک اعتیاد است، چون درآمد و تقاضا تبلیغاتی غلط در رسانه‌ها علیه پزشکان بسیار صورت می‌گیرد و این موضوع باعث می‌شود آنان مثل قبل امنیت نداشته باشند. بسیاری از همکاران ما توسط هم‌راهان بیماران، مورد ضرب و شتم قرار می‌گیرند. این موضوع را به مسئولان معیشتی آنان اضافه و خودتان قضاوت کنید.

### آگهی مزایده عمومی

**تولید مواد اولیه داروپزشکی (سهامی عام)**

به شماره ثبت ۲۵۸۹۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۷۲۵۶۰۳

تاریخ و محل تحویل پاکت‌ها: پایان وقت اداری روز شنبه تاریخ ۱۳۰۲/۰۲/۲۹ در محل دبیرخانه موسسه به آدرس بزرگراه رسالت، نرسیده به بلوار آفریقا، بنیاد مستضعفان، ساختمان شماره ۱، طبقه چهارم

### آگهی مزایده عمومی

**تولید مواد اولیه داروپزشکی (سهامی عام)**

به شماره ثبت ۲۵۸۹۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۷۲۵۶۰۳

تاریخ و محل تحویل پاکت‌ها: پایان وقت اداری روز شنبه تاریخ ۱۳۰۲/۰۲/۲۹ در محل دبیرخانه موسسه به آدرس بزرگراه رسالت، نرسیده به بلوار آفریقا، بنیاد مستضعفان، ساختمان شماره ۱، طبقه چهارم

### آگهی مزایده عمومی

**تولید مواد اولیه داروپزشکی (سهامی عام)**

به شماره ثبت ۲۵۸۹۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۷۲۵۶۰۳

تاریخ و محل تحویل پاکت‌ها: پایان وقت اداری روز شنبه تاریخ ۱۳۰۲/۰۲/۲۹ در محل دبیرخانه موسسه به آدرس بزرگراه رسالت، نرسیده به بلوار آفریقا، بنیاد مستضعفان، ساختمان شماره ۱، طبقه چهارم

### آگهی مزایده عمومی

**تولید مواد اولیه داروپزشکی (سهامی عام)**

به شماره ثبت ۲۵۸۹۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۷۲۵۶۰۳

تاریخ و محل تحویل پاکت‌ها: پایان وقت اداری روز شنبه تاریخ ۱۳۰۲/۰۲/۲۹ در محل دبیرخانه موسسه به آدرس بزرگراه رسالت، نرسیده به بلوار آفریقا، بنیاد مستضعفان، ساختمان شماره ۱، طبقه چهارم

### آگهی مزایده عمومی

**تولید مواد اولیه داروپزشکی (سهامی عام)**

به شماره ثبت ۲۵۸۹۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۷۲۵۶۰۳

تاریخ و محل تحویل پاکت‌ها: پایان وقت اداری روز شنبه تاریخ ۱۳۰۲/۰۲/۲۹ در محل دبیرخانه موسسه به آدرس بزرگراه رسالت، نرسیده به بلوار آفریقا، بنیاد مستضعفان، ساختمان شماره ۱، طبقه چهارم

### آگهی مزایده عمومی

**تولید مواد اولیه داروپزشکی (سهامی عام)**

به شماره ثبت ۲۵۸۹۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۷۲۵۶۰۳

تاریخ و محل تحویل پاکت‌ها: پایان وقت اداری روز شنبه تاریخ ۱۳۰۲/۰۲/۲۹ در محل دبیرخانه موسسه به آدرس بزرگراه رسالت، نرسیده به بلوار آفریقا، بنیاد مستضعفان، ساختمان شماره ۱، طبقه چهارم

### آگهی مزایده عمومی

**تولید مواد اولیه داروپزشکی (سهامی عام)**

به شماره ثبت ۲۵۸۹۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۷۲۵۶۰۳

تاریخ و محل تحویل پاکت‌ها: پایان وقت اداری روز شنبه تاریخ ۱۳۰۲/۰۲/۲۹ در محل دبیرخانه موسسه به آدرس بزرگراه رسالت، نرسیده به بلوار آفریقا، بنیاد مستضعفان، ساختمان شماره ۱، طبقه چهارم

### آگهی مزایده عمومی

**تولید مواد اولیه داروپزشکی (سهامی عام)**

به شماره ثبت ۲۵۸۹۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۷۲۵۶۰۳

تاریخ و محل تحویل پاکت‌ها: پایان وقت اداری روز شنبه تاریخ ۱۳۰۲/۰۲/۲۹ در محل دبیرخانه موسسه به آدرس بزرگراه رسالت، نرسیده به بلوار آفریقا، بنیاد مستضعفان، ساختمان شماره ۱، طبقه چهارم

### آگهی مزایده عمومی

**تولید مواد اولیه داروپزشکی (سهامی عام)**

به شماره ثبت ۲۵۸۹۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۷۲۵۶۰۳

تاریخ و محل تحویل پاکت‌ها: پایان وقت اداری روز شنبه تاریخ ۱۳۰۲/۰۲/۲۹ در محل دبیرخانه موسسه به آدرس بزرگراه رسالت، نرسیده به بلوار آفریقا، بنیاد مستضعفان، ساختمان شماره ۱، طبقه چهارم

### آگهی مزایده عمومی

**تولید مواد اولیه داروپزشکی (سهامی عام)**

به شماره ثبت ۲۵۸۹۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۷۲۵۶۰۳

تاریخ و محل تحویل پاکت‌ها: پایان وقت اداری روز شنبه تاریخ ۱۳۰۲/۰۲/۲۹ در محل دبیرخانه موسسه به آدرس بزرگراه رسالت، نرسیده به بلوار آفریقا، بنیاد مستضعفان، ساختمان شماره ۱، طبقه چهارم

### آگهی مزایده عمومی

**تولید مواد اولیه داروپزشکی (سهامی عام)**

به شماره ثبت ۲۵۸۹۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۷۲۵۶۰۳

تاریخ و محل تحویل پاکت‌ها: پایان وقت اداری روز شنبه تاریخ ۱۳۰۲/۰۲/۲۹ در محل دبیرخانه موسسه به آدرس بزرگراه رسالت، نرسیده به بلوار آفریقا، بنیاد مستضعفان، ساختمان شماره ۱، طبقه چهارم

### آگهی مزایده عمومی

**تولید مواد اولیه داروپزشکی (سهامی عام)**

به شماره ثبت ۲۵۸۹۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۷۲۵۶۰۳

تاریخ و محل تحویل پاکت‌ها: پایان وقت اداری روز شنبه تاریخ ۱۳۰۲/۰۲/۲۹ در محل دبیرخانه موسسه به آدرس بزرگراه رسالت، نرسیده به بلوار آفریقا، بنیاد مستضعفان، ساختمان شماره ۱، طبقه چهارم

### آگهی مزایده عمومی

**تولید مواد اولیه داروپزشکی (سهامی عام)**

به شماره ثبت ۲۵۸۹۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۷۲۵۶۰۳

تاریخ و محل تحویل پاکت‌ها: پایان وقت اداری روز شنبه تاریخ ۱۳۰۲/۰۲/۲۹ در محل دبیرخانه موسسه به آدرس بزرگراه رسالت، نرسیده به بلوار آفریقا، بنیاد مستضعفان، ساختمان شماره ۱، طبقه چهارم

### آگهی مزایده عمومی

**تولید مواد اولیه داروپزشکی (سهامی عام)**

به شماره ثبت ۲۵۸۹۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۷۲۵۶۰۳

تاریخ و محل تحویل پاکت‌ها: پایان وقت اداری روز شنبه تاریخ ۱۳۰۲/۰۲/۲۹ در محل دبیرخانه موسسه به آدرس بزرگراه رسالت، نرسیده به بلوار آفریقا، بنیاد مستضعفان، ساختمان شماره ۱، طبقه چهارم

### آگهی مزایده عمومی

**تولید مواد اولیه داروپزشکی (سهامی عام)**

به شماره ثبت ۲۵۸۹۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۷۲۵۶۰۳

تاریخ و محل تحویل پاکت‌ها: پایان وقت اداری روز شنبه تاریخ ۱۳۰۲/۰۲/۲۹ در محل دبیرخانه موسسه به آدرس بزرگراه رسالت، نرسیده به بلوار آفریقا، بنیاد مستضعفان، ساختمان شماره ۱، طبقه چهارم

### آگهی مزایده عمومی

**تولید مواد اولیه داروپزشکی (سهامی عام)**

به شماره ثبت ۲۵۸۹۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۷۲۵۶۰۳

تاریخ و محل تحویل پاکت‌ها: پایان وقت اداری روز شنبه تاریخ ۱۳۰۲/۰۲/۲۹ در محل دبیرخانه موسسه به آدرس بزرگراه رسالت، نرسیده به بلوار آفریقا، بنیاد مستضعفان، ساختمان شماره ۱، طبقه چهارم

### آگهی مزایده عمومی

**تولید مواد اولیه داروپزشکی (سهامی عام)**

به شماره ثبت ۲۵۸۹۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۷۲۵۶۰۳

تاریخ و محل تحویل پاکت‌ها: پایان وقت اداری روز شنبه تاریخ ۱۳۰۲/۰۲/۲۹ در محل دبیرخانه موسسه به آدرس بزرگراه رسالت، نرسیده به بلوار آفریقا، بنیاد مستضعفان، ساختمان شماره ۱، طبقه چهارم

### آگهی مزایده عمومی

**تولید مواد اولیه داروپزشکی (سهامی عام)**

به شماره ثبت ۲۵۸۹۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۷۲۵۶۰۳

تاریخ و محل تحویل پاکت‌ها: پایان وقت اداری روز شنبه تاریخ ۱۳۰۲/۰۲/۲۹ در محل دبیرخانه موسسه به آدرس بزرگراه رسالت، نرسیده به بلوار آفریقا، بنیاد مستضعفان، ساختمان شماره ۱، طبقه چهارم

### آگهی مزایده عمومی

**تولید مواد اولیه داروپزشکی (سهامی عام)**

به شماره ثبت ۲۵۸۹۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۷۲۵۶۰۳

تاریخ و محل تحویل پاکت‌ها: پایان وقت اداری روز شنبه تاریخ ۱۳۰۲/۰۲/۲۹ در محل دبیرخانه موسسه به آدرس بزرگراه رسالت، نرسیده به بلوار آفریقا، بنیاد مستضعفان، ساختمان شماره ۱، طبقه چهارم

### آگهی مزایده عمومی

**تولید مواد اولیه داروپزشکی (سهامی عام)**

به شماره ثبت ۲۵۸۹۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۷۲۵۶۰۳

تاریخ و محل تحویل پاکت‌ها: پایان وقت اداری روز شنبه تاریخ ۱۳۰۲/۰۲/۲۹ در محل دبیرخانه موسسه به آدرس بزرگراه رسالت، نرسیده به بلوار آفریقا، بنیاد مستضعفان، ساختمان شماره ۱، طبقه چهارم